

Vid avfuktning av fuktskadade badrum kan det se ut så här.

Innehåll Nyhetsbrev 1308:

- BBR vid ombyggnad
- Besiktningens resultat
- OV KAR 1
- Uteluftsdon
- Frågor och Svar
- Höstens Funkis-kurser
- Besiktningens intervall
- Styrelsen och TR
- Årsmöte 2014

Hur ska man klara av att välja rätt typ av kåpa / köksfläkt i affären?

Varför gör vi olika bedömningar vid OV K?

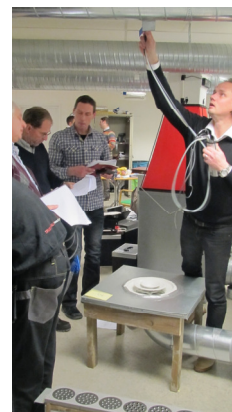
Det finns kontrollanter som har egna tolkningar av luftmängder i lägenheter och forcering i kök och badrum.

Beror det på okunnighet eller är man rädd att förlora en bra beställare om man följer regelverken?

VILKEN BYGGNORM GÄLLER

Från och med den 1 januari 2013 ska BBR tillämpas även i alla ändringar av byggnaden och dess installationer.

Detta innebär att en ombyggnad i ett hus där vi förr gjort OV K mot någon gammal byggnorm nu ska kontrolleras mot den nu gällande byggnormen.

Mätkurserna fortsätter under hösten på Mätlabbet i Huddinge Sjukhus.

Ska vi göra OV K utan att sätta ettor eller tvåor.....

Så här står det i läsanvisningarna i Regelsamling för funktionskontroll av ventilationssystem, OV K 2012:

Vid varje besiktning (första och återkommande) ska funktionskontrollanten anteckna resultatet av kontrollen i protokollet. Funktionskontrollanten ska även påtala fel och brister i ventilationen och anteckna dessa i protokollet (PBF 5 kap. 4 § 1).

Funktionskontrollanten ska utfärda ett intyg som visar att besiktningen har gjorts med angivande av datum för besiktningen, resultatet av kontrollen och datum för nästa besiktning (PBF 5 kap 5 § 2 samt OV KAR, allmänt råd till PBF 5 kap. 5 § 2).

Om OV K

Om byggnadens ägare har anledning att misstänka att ventilationssystemet inte uppfyller de krav som avses i PBF 5 kap 2 § 1 eller i 5 kap 3 § 1, ska ägaren snarast möjligt vidta de åtgärder som behövs för att kraven ska vara uppfyllda. Byggnadens ägare har även mellan besiktningstillfällena ett ansvar för att vidta de åtgärder som behövs för att kraven i PBF 5 kap 2 § 1 eller 5 kap 3 § 1 ska vara uppfyllda (PBF 5 kap 7 §).

I varje kommun ska det finnas en byggnadsnämnd. Nämnden är en tillsynsmyndighet, och ska övervaka att byggnadens ägare fullgör sina skyldigheter när det gäller funktionskontroll av ventilationssystem. Om byggnadens ägare inte genomför en funktionskontroll kan byggnadsnämnden med stöd av PBL 11 kap. 19 § förelägga ägaren att genomföra en funktionskontroll. Om det av ett protokoll framgår att kraven om funktionskontroll inte uppfylls, kan byggnadsnämnden förelägga ägaren att åtgärda bristerna (PBL 12 kap 1 §,

PBF 8 kap 2 § samt PBL 11 kap 19 §).

(Redaktörens understrykningar)

Intervallförskjutning vid besiktning efter ordinarie besiktningdag.

Stefan Wirtberg på AF i Uddevalla har tagit fram nedanstående formler för beräkning av nästkommande besiktning i de fall man utför sin OVK före eller efter ordinarie besiktningintervall. FunkiS ska komplettera detta i sitt excelprotokoll men du får här ett tillfälle att prova detta innan vi hunnit med uppdateringen.

3-års intervall

Besiktning	Datum
Förra besiktn	2009-02-10
Denna besiktn	2012-01-09
Nästa besiktn	2015-01-09
Ombesiktn	

6-års intervall

Besiktning	Datum
Förra besiktn	2006-02-10
Denna besiktn	2012-08-11
Nästa besiktn	2018-02-10
Ombesiktn	

3-års intervall

Om datum för denna besiktning infaller tidigare än 3 år efter förra besiktning så kommer nästa besiktning infalla om 3 år, framräknat från denna besiktning.

Om datum för denna besiktning infaller senare än 3 år efter förra besiktningen så kommer nästa besiktning infalla om 6 år ,från förra besiktningens datum.

6-års intervall

Om datum för denna besiktning infaller tidigare än 6 år efter förra besiktning så kommer nästa besiktning infalla om 6 år, framräknat från denna besiktning.

Om datum för denna besiktning infaller senare än 6 år efter förra besiktning så kommer nästa besiktning infalla om 12 år, framräknat från förra besiktningen.

Texten ” **3-års intervall**” läggs i detta exempel i ruta A2.

Då hamnar de gula rutorna i B6 respektive E6.

Följande formel ska placeras i den gula B6-rutans fx:

=OM(B5<(B4+3*365,25);(B5+(3*365,25)+1);OM(B5>(B4+3*365,25);(B4+6*365,25)))

Följande formel ska placeras i den gula E6-rutans fx:

=OM(E5<(E4+6*365,25);(E5+(6*365,25)+1);OM(E5>(E4+6*365,25);(E4+12*365,25)))

OVK Certifieringskurs

Av PBL framgår att funktionskontrollen ska utföras av en sakkunnig funktionskontrollant som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften.

Kursen vänder sig till dig som ska ansöka om ny- eller omcertifiering som funktionskontrollant.

Förkunskaper

För dig som ska ansöka om **ny certifiering** krävs att den sökande uppfyller de krav som anges i 7-16§§ i Boverkets föreskrifter om funktionskontroll av ventilationssystem (BFS 2011:16 OVK1)

För dig som ska **omcertifieras** gäller att

- du arbetat minst 500 timmar med OVK under den senaste certifieringsperioden (5 år)
  - aktuellt lämplighetsintyg är utfärdat av till exempel arbetsgivare, uppdragsgivare eller en byggnadsnämnd
  - att du uppdaterat dina kunskaper med de ändringar i regelverken som skett sedan du fick din certifiering
- Detta visar du genom ett skriftligt prov efter exempelvis genomgången regelverkscurs hos FunkiS

Syfte

Syftet med kursen är att ge dig de kunskaper du behöver om äldre och nu gällande lagar och föreskrifter som krävs för certifieringsprovet

Kursinnehåll

Genomgång av äldre och gällande lagar, förordningar och föreskrifter så som PBL, PBF, BBR AFS mm som berör gällande område.

Komplett kursdokumentation, kaffe och lunch ingår i kursavgiften

Certifieringsprov

För dig som har för avsikt att skriva certifieringsprovet arrangerar certifieringsorganet i samverkan med FunkiS i direkt anslutning till kursen det skriftliga provet.

Behöver du veta mer

Behöver du veta mer om kursinnehåll eller praktiska frågor runt kursarrangemanget tveka inte att kontakta någon av oss:

Christer Johansson, kursansvarig

Tel: 0224-39 27 20

E-post: christer@acklimat.se

Kurt Ingeberg, kursledare

Tel: 0706-48 09 33

E-post: kurt@projectconsult.se

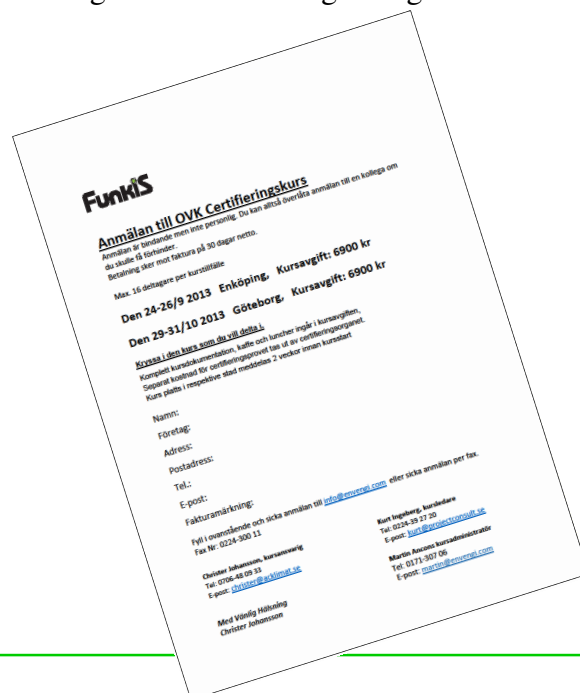
Martin Ancons kursadministratör

Tel: 0171-307 06

E-post: martin@envengi.se

Med vänlig hälsning

Christer Johansson

BFS 2012:7, OVkar 1

5 kap. 4 §

Allmänt råd

Av protokollet bör framgå

- funktionskontrollant och behörighet,
- tidpunkt för besiktningen,
- fastighetsbeteckning, byggnadens adress, byggnadens ägare, byggnadskategori, typ av ventilationssystem, vilket eller vilka ventilationssystem som kontrollen omfattar, installationsår och driftstider,
- om projekteringshandlingar samt instruktions- och skötselplaneringar finns,
- omfattningen av besiktningen (i de fall byggnaden har fler än ett ventilationssystem) samt eventuella anmärkningar om brister och i vilket ventilationssystem bristerna finns,
- en slutsats (vid första besiktningen) om huruvida ventilationssystemet överensstämmer med gällande föreskrifter och om det fungerar på det sätt som är avsett,
- en slutsats (vid återkommande besiktning) om huruvida ventilationssystemet i huvudsak överensstämmer med gällande föreskrifter när ventilationssystemet togs i bruk och om det fungerar på det sätt som det är avsett, och
- – övriga upplysningar till byggnadsägaren.

Vid återkommande besiktning bör funktionskontrollanten:

- Uppmana byggnadens ägare att tillhandahålla korrekta handlingar/ritningar om ventilationssystemet inte stämmer överens med projekteringshandlingar eller relationsritningar.
- Upplysa byggnadens ägare om de krav som finns i arbetsmiljölagsstiftningen och i miljöbalken och notera i protokollet om ventilationssystemets kapacitet inte är anpassad till den faktiska verksamheten i byggnaden.
- Resultatet från undersökningarna av energisparåtgärder, åtgärdsförslagen och uppgifter om ventilationssystemets luftflöden, driftstider och installerade eleffekter bör redovisas samlat i protokollet.

FunkiS kommentar:

Som alla vet så betyder *bör* lika med *ska* i detta fall. Det betyder att vi ska skriva i protokollet ”en slutsats om huruvida ventilationssystemet överensstämmer med gällande föreskrifter och om det fungerar på det sätt som är avsett.”

Vi skulle du kunna motivera våra 2or och 1or med följande text under allmänna upplysningar i protokollet:

1 = Ventilationssystemet överensstämmer inte med gällande föreskrifter och det fungerar inte på det sätt som är avsett. Inom en inte alltför avlägsen framtid måste detta åtgärdas.

2 = Ventilationssystemet överensstämmer inte med gällande föreskrifter och det fungerar inte på det sätt som är avsett. Detta måste omedelbart åtgärdas.

I dag verifierar vi 1 och 2 som icke godtagbart vilket det inte längre finns stöd för i byggregelverket. Men andemeningen, att byggnadsägaren snarast ska åtgärda felen, kvarstår dock.

Problem med uteluftsventiler i självdrags- och frånluftssystem.

Drag och ljud från uteluftsdon, en inte alltför ovanlig förekomst. Detta medför att lägenhetsinnehavaren sätter igen uteluftsdonen på något sätt, med tejp, trasor, tidsningspapper, näsdukar, isoleringsbitar mm vilket innebär att luften i stället tas genom grannens uteluftsdon eller öppna fönster. Detta medför att lukt i form av matos och cigarettök (det finns faktiskt fortfarande folk som röker inomhus) förs över till andra lägenheter.

Vid besiktningar är det därför nödvändigt att skruva bort ventilhöljerna, speciellt på fönsterkarmsventiler, för att kunna räkna antal hål som borrats och mäta dess diameter.

Den vanliga Biobe spaltventilen exempelvis ska för en ventil med längd 400 ha 22 stycken 10 mm borrhål och den ger ändå bara 6 liter luft vid 15 Pa (Se <http://np.netpublicator.com/netpublication/n63813801>). För en normal lägenhet betyder det 4 ventiler där nästan 100 hål ska borraras. Det är inte alls ovanligt att vid kontroll hitta såväl färre hål som mindre hål. Där har vi källan till drag och ljud, och i förlängningen ge detta ventilationsbranschen dåligt rykte.

Ta därför alltid till vana att kontrollera några uteluftsdon om då gör OVK i en byggnad med system F eller S. Vid självdrag ska det vara fler don eftersom trycket aldrig får överstiga 10 Pa över uteluftsdonen. Helst bara 5 Pa.

NOTISER.

Listorna på kontrollanter som är Certifierade sänds av certifieringsorganen till Boverket som lägger ut dessa listor på sin hemsida.

Fyrklövern, det är ett samarbetsorgan för Boverket, FunkiS, RSVR, RSVi och FSV och de träffas nästa gång den 2 oktober hos FunkiS i Bromma. Tyvärr är RSVi inte aktiva trots efterfrågan och FDV gick i graven i våras. De andra föreningarna och Boverket är emellertid desto mer aktiva och nu har även FSB och Entreprenörsföretagen tagit plats som adjungerade i Fyrklövern.

Radonkurserna som hålls av StyroVent på uppdrag av FunkiS hålls i Nässjö 21-22 oktober samt 18-19 november på hotell Högländ vid järnvägsstationen. Anmälan kan göras via FunkiS hemsida under fliken UTBiLDNiNG.

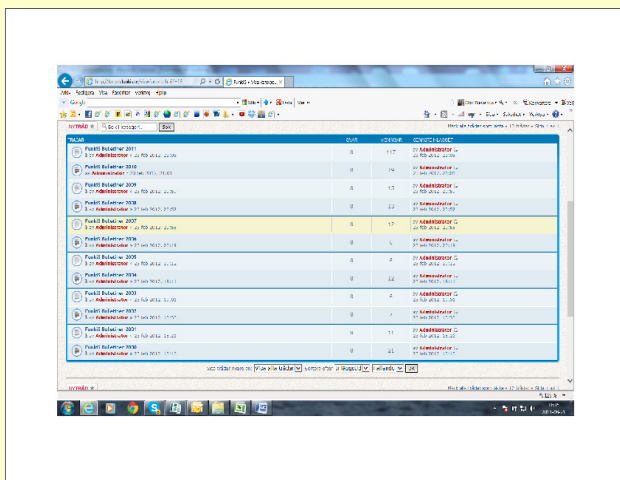
Vägledning OVK revideras just nu och beräknas vara klar under september. Den kan då köpas eller laddas ned från hemsidan. Vägledningen är nu anpassad till boverkets BFS 2012:7, OVkar 1, dvs **Regelsamling för funktionskontroll av ventilationssystem, OVK** och de andra byggregelverken som reviderats sedan senaste Vägledning OVK kom ut.

FunkiS Facebook är välbesökt sedan starten i våras.

Tekniska Rådets utlåtande på inkomna frågor.

Frågor och Svar (FoS) som finns på vår hemsida för nedladdning av medlemmarna innehåller alla frågor av allmänt intresse som inkommit till FunkiS genom åren, samt de svar som Tekniska Rådet tagit fram. Frågorna har under åren publicerats i Bulletinen på den tiden kansliet låg i Lomma och bemannades av OVK-kunnig FunkiS-personal. Bulletiner finns för nedladdning på Forum, se nedan skärmdump, de är mycket intressant läsning för den vetgirige !

Fråga 11002	FoS 11002:
Fråga från medlem 144 Bengt Bergqvist	
Svarsdatum	
Handläggare CJn och SFh	

Lämpligt OVK-protokoll vid självdragsventilation.

Jag har hittills enbart utfört OVK för kontor och liknande byggnader ofta med FTX-system och då bland annat redovisat i OVK-protokollets blankett B med en blankett för varje system, t ex TA1/FA1, TA2/FA2, etc.

Nu har jag fått i uppdrag att utföra OVK i en större äldre Bostadsrättsförening med traditionellt självdragssystem, dvs med murade separata kanaler till självdragsskorstenar med flera kanaler. Totalt har fastigheten 220 lägenheter med separata självdragsskanaler (system) från varje rum samt bad, WC och kök. Dvs uppskattningsvis ca 1000 system för denna fastighet.

Finns något liknande OVK-protokoll med B- blankett, etc för självdragssystem?

Har ni något exempel på OVK-redovisning för självdragshus som jag kan ta del av?

Det är väl inte rimligt att redovisa varje system (rum) på separat blankett i detta fall?

Svar:

Något sådant protokoll avses ej tagas fram av FunkiS, dock ska det upprättas protokoll för varje lägenhet. Beträffande OVK-redovisning för självdragshus vill TR hänvisa till FARO-S utgåva 2012:1 som hjälp vid bedömningarna. Den hittar du på FunkiS hemsida.

Fråga 11006	FoS 11006:
Fråga från medlem 110	
Svarsdatum 2012-04-17	
Handläggare SFR	

Dåliga bedömningar av besiktningsmän (110223)

Fick två frågor från en ventilationsentreprenör som tyckte att vi OVK-besiktningsmän gör dåliga bedömningar. Nedan två exempel.

1. Ett hus från 30-talet med Stockholmsventilation i badrummen, skafferiventiler som fungerar och frånluftsentiler i alla rum (bad, kök, sovrum, vardagsrum). Nu kräver en besiktningsman att byggnadsägaren ska komplettera med springventiler i fönsterkarmarna. Min vän entreprenören, vi kan kalla honom för Leif, anser att husets ventilation är intakt sedan huset byggdes. Den är underhållen och fungerar väl. Kan OVK-besiktningsmannen kräva att byggnadsägaren ska komplettera med springventiler?

2. Ett annat hus är byggt med frånluftskanaler som tar två våningar vardera. Rommedal på Ventilator skrev på sin tid i VVS-tekniska handboken om hur dessa system ska utformas vill jag minnas. När de var nya fanns det 50-kanaler från wc-stolarnas skålar, med högt tryckfall. Nu har man ersatt dessa med tallriksventiler av plast. Utan tryckfall. Förr eliminerades rökspridningen genom att dessa 50-rör inte spred rök mellan lägenheterna. Nu är det risk att så sker. Stor risk till och med. Min vän "Leif" anser att OVK-besiktningsmannen borde ha påpekat att det inte är rätt utfört och påfört protokollet en tvåa. Så har emellertid inte skett. Har min vän rätt?

Svar:

Fråga 1.

TR:s svar är att förändringar och tätning av klimatskärm under åren kan ha försämrat möjligheten att få in uteluft och uteluft måste kunna tillföras för att rätt luftflöde ska kunna erhållas i bostaden och utan besvärande drag. Uteluftsdonen kan utgöras av springventiler i fönsterkarm, av intagskanal bakom radiator eller på annat sätt.

I FARO och FARO-S skrivs mer om detta under Don för ersättningsluft och bedöms då med en 2:a och som ej godtagbart, om erforderlig uteluft inte kan tillföras

Fråga 2.

TR:s svar är att det borde vara separata pipor eller andra don med större tryckfall och eventuellt som brandventil och bedömas med en 2:a och som ej godtagbart och avhjälpas snarast möjligt.

FunkiS styrelse önskar er alla en god och arbetsam höst !